

SPRÁVA MÍSTNÍCH POPLATKŮ

**PRÁVNÍ ÚPRAVA
POSTŘEHY Z ČINNOSTI OMBUDSMANA**

2024

CÍLE ŠKOLENÍ

ombudsman
veřejný ochránce práv

Představit činnost
ombudsmana na
poli místních
poplatků

Probrat společně zákon
o místních poplatcích a
související předpisy
(zejména daňový řád)

Upozornit na
sporné oblasti,
včetně možných
variant řešení

Debatovat nad
aktuálními
problémy
obecních úřadů

Navázat kontakt s
obecními úřady,
možnost další
spolupráce

Strávit společně
příjemně den k
vzájemnému
užitku všech

- **Právní předpisy**

→ www.zakonyprolidi.cz

- **Rozhodnutí správních soudů a Ústavního soudu**

→ www.nssoud.cz www.usoud.cz

- **Stanoviska ombudsmana**

→ <https://eso.ochrance.cz/>

- **Metodiky a stanoviska Ministerstva financí**

→ <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/dane/mistni-spravni-a-soudni-poplatky>

- **Metodiky, stanoviska Ministerstva vnitra**

→ <https://www.mvcr.cz/metodicke-materialy-k-ozv.aspx>

08:30 – 09:00	Přihlášení a prezence
09:00 – 09:15	Seznámení s činností VOP
09:15 – 09:45	Obecně závazné vyhlášky
09:45 – 10:30	Místní poplatky I.
10:30 – 10:45	Přestávka
10:45 – 12:15	Místní poplatky II.
12:15 – 12:30	Přestávka
12:30 – 14:00	Správa místních poplatků
14:00 – ?	Závěrečné dotazy a diskuze

VEŘEJNÝ OCHRÁNCE PRÁV

Seznámení s činností ombudsmana

Veřejný ochránce práv působí

- k ochraně osob před **jednáním úřadů** a dalších institucí,
- pokud je **v rozporu s právem**, neodpovídá **principům demokratického právního státu a dobré správy**, jakož i před jejich **nečinností**
- a tím přispívá k ochraně základních práv a svobod.

Působnost ochránce se vztahuje na **ministerstva a orgány územních samosprávných celků při výkonu státní správy**.

Zahájení šetření

- Výzva úřadu
- Jednání s úřadem
- Upuštění od výzvy či jednání

Zpráva o šetření

- Pochybení zjištěno
- Pochybení nezjištěno

Závěrečné stanovisko

- Včetně návrhu opatření k nápravě

Opatření k nápravě

- Zahájení řízení o **přezkoumání rozhodnutí**, úkonu nebo postupu úřadu, lze-li jej zahájit z úřední moci
- Provedení úkonu k odstranění nečinnosti
- Poskytnutí náhrady škody nebo uplatnění nároku na náhradu škody
- atd.

U místních poplatků:

- Vrácení neoprávněně vypožičeného poplatku
- Dodržení správného procesního postupu
- Změna praxe (metodiky) do budoucna
- Prominutí poplatku

”

Šetření ochránce
neznamená
automaticky
pochybení úřadu

“

Jestliže úřad nesdělí ochránci, jaká opatření k nápravě provedl, nebo jsou-li opatření k nápravě nedostatečná, ochránce

a) **vyrozumí nadřízený úřad** a není-li takového úřadu, vládu,

b) může o svých zjištěních **informovat veřejnost** včetně sdělení jména a příjmení osob oprávněných jednat jménem úřadu.

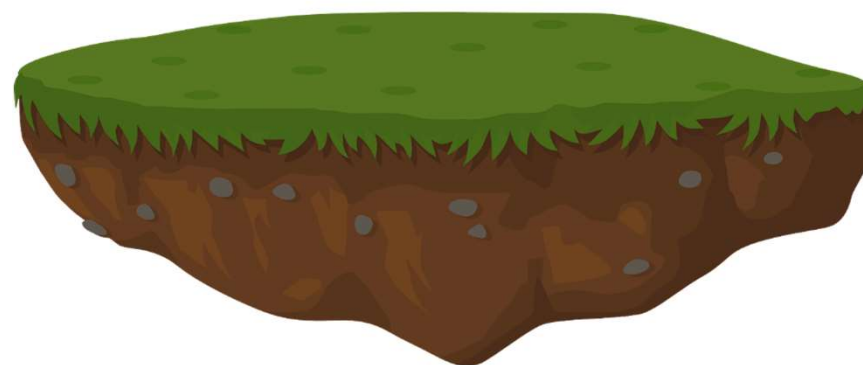

VEŘEJNÝ OCHRÁNCE PRÁV

Obecně závazné vyhlášky o místních poplatcích

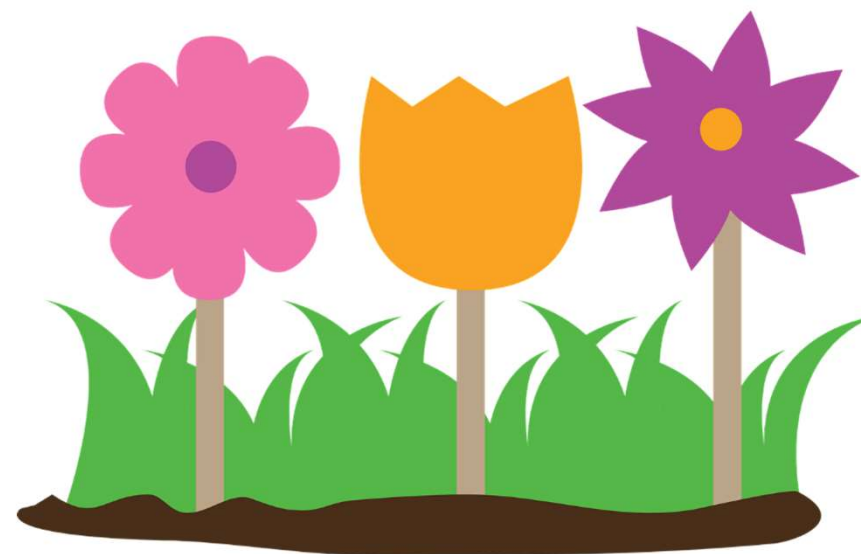
Samospráva

→ Tvorba obecně závazné vyhlášky o místním poplatku

Státní správa

→ Správa místních poplatků

Povinné náležitosti

- **sazba** poplatku
- **lhůta** pro podání ohlášení, nevyloučí-li povinnost ohlášení podat
- **splatnost** poplatku
- u poplatků za užívání veřejného prostranství a za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem **určení míst v obci**, která podléhají zpoplatnění
- u poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci **určit dílčí základ poplatku**

Volitelné náležitosti

- **osvobození** a **úlevy** od poplatku (nad rámec zákona)
- **vyloučení povinnosti** podat ohlášení
- **paušální částka** poplatku (případně způsob její volby)
- **další způsob placení** poplatku a jemu odpovídající den platby poplatku (nad rámec zákona)
- **delší lhůta** pro oznámení změn v podaném ohlášení (nad rámec zákona)
- u poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci **minimální dílčí základ**

OBECNĚ ZÁVAZNÉ VYHLÁŠKY

Osvobození a úlevy

ombudsman
veřejný ochránce práv

Odpovědnost za text vyhlášky **nese obec**.

→ výkladové nejasnosti jdou k tíži obce (NSS 2 Afs 122/2004-69)

Osvobození nesmí být **diskriminační**.

→ osvobození celé jedné skupiny poplatníků je problematické

Je dobré myslet na to, jak se bude osvobození **prokazovat**.

→ dlouhodobý pobyt mimo obec **x** celoroční pobyt mimo obec

Je dobré myslet na to, zda osvobození nepřinese obecnímu úřadu **komplikace** při správě poplatku.

→ např. osvobození solidárních poplatníků

DOBŘÁ VYHLÁŠKA = ZÁKLAD SPRÁVY POPLATKŮ

VEŘEJNÝ OCHRÁNCE PRÁV

Právní úprava místních poplatků

- **zákon o místních poplatcích (ZMP)**
- **daňový řád (DŘ)**

”

Dva základní
zákony

“

DRUHY MÍSTNÍCH POPLATKŮ

§ 1

ombudsman
veřejný ochránce práv

ZMP	DRUH POPLATKU
§ 2	Poplatek ze psů
§ 3	Poplatek z pobytu (od 2020)
§ 4	Poplatek za užívání veřejného prostranství
§ 6	Poplatek ze vstupného
§ 10	Poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst
§ 10c	Poplatek za zhodnocení stavebního pozemku
§ 10d	Poplatek za obecní systém odpadového hospodářství (od 2021)
§ 10d	Poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci (od 2021)

DRUHY MÍSTNÍCH POPLATKŮ

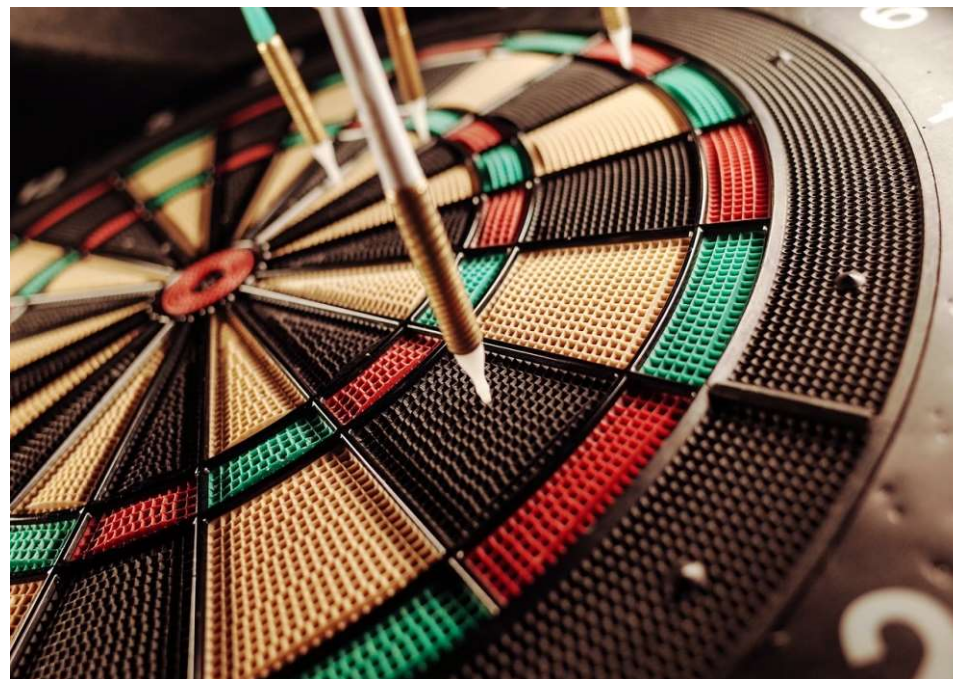
§ 1

ombudsman
veřejný ochránce práv

Obce mohou svými obecně závaznými vyhláškami zavést jen takové místní poplatky, jež jsou **taxativně vymezeny zákonem o místních poplatcích**. (nález ÚS Pl. ÚS 20/06)

- Např. stočné není místním poplatkem.

Základní prvky poplatku:

- Předmět poplatku – co zpoplatnit můžeme a co ne
- Subjekt poplatku – kdo to zaplatí
- Základ a sazba poplatku – kolik zaplatí

CO?

KDO?

KOLIK?

Předmět poplatku: Držba psa staršího 3 měsíců.

- Nikoliv vlastnictví psa.
- Od roku 2020 existuje plošná povinnost psy označit.
- Není již možné zavést vyhláškou povinnost přihlásit psy do evidence.

POPLATNÍK = DRŽITEL PSA

- Osoba, která se psem nakládá jako s vlastním.
- Poplatníkem je (od roku 2020) FO nebo PO, která je **přihlášená** nebo má **sídlo** na území České republiky
- Poplatníkem je i **cizinec** přihlášený v obci.

POZOR! držba **≠** detence

- detentorem jsou například psí hotely

Základní sazba je až 1 500 Kč za kalendářní rok.

→ U druhého a dalšího psa lze zvýšit **zákonnou** sazbu **až o 50 %**.

Snížená sazba je až 200 Kč za kalendářní rok.

→ Snížená sazba se uplatní u držitele psa staršího **65 let**. Do roku 2019 (včetně) svědčila snížená sazba poživatelům invalidního, starobního, vdovského nebo vdoveckého důchodu.

K ZAMYŠLENÍ: Jak to bude u osob, které dosáhnou 65 let v průběhu poplatkového období?

Kdo poplatek vybere?

→ Poplatek se platí obci příslušné podle **místa trvalého pobytu** nebo **sídla**.

Poplatek se krátí v těchto případech:

1. Držení psa po dobu kratší než jeden rok se platí podle **započatých měsíců**.
2. Při změně trvalého pobytu nebo sídla se nové obci platí **od počátku následujícího kalendářního měsíce** po měsíci změny.

→ Obě pravidla na sebe navazují.

Zákonná osvobození od poplatku:

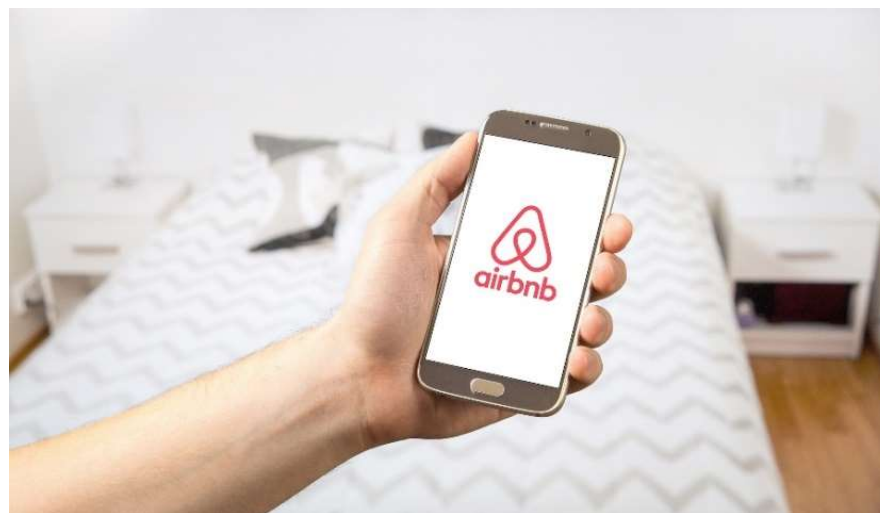
1. osoba **nevidomá**
2. osoba, která je považována za **závislou na pomoci** jiné osoby podle zákona upravujícího sociální služby
3. osoba s těžkým zdravotním postižením, která je **držitelem průkazu ZTP a ZTP/P**
4. osoba **provádějící výcvik psů** určených k doprovodu držitelů průkazu ZTP a ZTP/P
5. osoba **provozující útulek** pro zvířata
6. osoba, které stanoví **povinnost držení** a používání psa zvláštní právní předpis

Význam poplatku

- Snižovat či dokonce v některých případech vyrovnávat negativní důsledky spojené s chovem psů. (rozsudek NSS 2 Afs 107/2007)
 - udržování čistoty obce
 - snaha limitovat počet psů
 - odchyt toulavých psů
- ✗ Posílení obecního rozpočtu **není** primárním cílem poplatku.

- Poplatek z pobytu **nahradil** dva turistické poplatky.
- Obce mohou nově zpoplatnit ubytování prostřednictvím tzv. **sdílené ekonomiky** (Airbnb apod.).

Předmět poplatku:

Úplatný pobyt trvající nejvýše 60 po sobě jdoucích kalendářních dnů u jednotlivého poskytovatele pobytu.

- Předmětem poplatku není pobyt, při kterém je na základě zákona omezována **osobní svoboda**.
- Z předmětu poplatku je vyloučen pobyt ve zdravotnickém zařízení poskytovatele lůžkové péče, pokud je tento pobyt **hrazenou zdravotní službou** nebo její součástí.
→ **NOVINKA**: Od 2024 změna pro lázeňské hosty, kteří se stanou poplatníky poplatku z pobytu.

K ZAMYŠLENÍ: Smyslem poplatku je zpoplatnit **krátkodobé "turistické" pobyty** osob, nikoliv dlouhodobé nájemní či podnájemní bydlení.

- Pobyť trvající 61 dnů a delší vůbec **nespadá do vymezení předmětu poplatku**, proto se v těchto případech poplatek z pobytu nevybírání → ani za prvních 60 dní.
- Úplatné pobyty u jednoho poskytovatele, které na sebe **bezprostředně navazují**, je nutné posuzovat jako **pobyť jediný** (dny pobytu se sčítají).
- Teprve **okamžikem ukončení pobytu** je postaveno najisto, zda úplatný pobyť spadá do vymezeného předmětu poplatku či nikoliv.

Poplatník

- Poplatníkem poplatku z pobytu je osoba, která v obci **není přihlášená** (§ 16c ZMP).

Plátce poplatku

- **Poskytovatel** úplatného pobytu.
 - Má povinnost odvést poplatek bez ohledu na to, zda jej od poplatníka vybral (**obdobně NSS - 5 Afs 104/2013-27**).

Zákonná osvobození:

1. osoba **nevidomá**
2. osoba považovaná za **závislou na pomoci** jiné fyzické osoby podle zákona upravujícího sociální služby
3. držitel průkazu **ZTP/P** a jeho **průvodce**
4. osoba mladší **18 let**
5. osoba **hospitalizovaná** na území obce ve zdravotnickém zařízení poskytovatele lůžkové péče **s výjimkou osoby**, které je poskytována lázeňská léčebně rehabilitační péče
6. osoba **pečující o děti na zotavovací akci** nebo jiné podobné akci pro děti podle zákona upravujícího ochranu veřejného zdraví konaných na území obce
7. osoba vykonávající na území obce **sezónní práci** pro právnickou nebo podnikající fyzickou osobu

Zákonná osvobození:

8. Osoba pobývajících za území obce
 - ve školském zařízení pro **výkon ústavní nebo ochranné výchovy** anebo školském zařízení pro **preventivně výchovnou péči** anebo v zařízení pro děti **vyžadující okamžitou pomoc**
 - v zařízení poskytujícím ubytování podle zákona upravujícího **sociální služby**
 - v zařízení sloužícím k pomoci lidem **v ohrožení nebo nouzi** provozovaném veřejně prospěšným poplatníkem daně z příjmů právnických osob
 - za účelem výkonu **záchranných nebo likvidačních prací** podle zákona o integrovaném záchranném systému
9. **Příslušník** bezpečnostního sboru, voják v činné službě, státní zaměstnanec nebo zaměstnanec České republiky pobývajících na území obce v zařízení ve vlastnictví České republiky nebo této obce v souvislosti s plněním **služebních nebo pracovních úkolů**.

Sezónní práce

- Práce závislá na **střídání ročních období** a zpravidla se opakující každým rokem.
 - V jiném ročním období ji zpravidla **nelze vůbec realizovat**.
- Např. zaměstnanci lyžařských středisek nebo venkovních plaveckých areálů, některé práce v zemědělství atd.

Od roku 2021 je sazba poplatku **až 50 Kč** za každý započatý den pobytu.

POZOR! Nezpouplatňuje se den počátku pobytu.

„Jednodenní“ pobyt a placení poplatku

- Osoba jednu noc přespí v obci → Základem pro výpočet poplatku je jeden den. Den počátku pobytu se sice do základu poplatku nezapočítá, ale v noci po 00:00 hod. začíná nový den pobytu a ten již do základu poplatku spadá.

Evidenční kniha:

- Evidenční knihu lze vést v **listinné** nebo **elektronické** podobě.
- Povinný obsah evidenční knihy upravuje zákon.
- Zápisy v evidenční knize musí být vedeny správně, úplně, průkazně, přehledně, srozumitelně, způsobem zaručujícím trvalost zápisů a musí být uspořádány postupně z časového hlediska.

NOVINKA: Evidenční kniha ve zjednodušeném rozsahu pro akce pro 1000 a více účastníků.

Předmět poplatku

- zvláštní užívání veřejného prostranství
- předmětem **není** jakékoliv užití bránící obecnému užívání

Veřejné prostranství

Všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejná zeleň, parky a další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící **obecnému užívání**, a to **bez ohledu na vlastnictví** k tomuto prostoru (§ 34 zákona o obcích).

K ZAMYŠLENÍ: Bezdůvodné obohacení v případě veřejného prostranství na soukromém pozemku?

Konkretizace veřejného prostranství

Veřejné prostranství je nutné ve vyhlášce specifikovat pro zvláštní užívání **uvedením názvu místa** nebo jinak **blíže charakterizovat** jejich umístění (ÚS - Pl. ÚS 14/95).

K ZAMYŠLENÍ: Veřejné prostranství „netvoří“ obec ve vyhlášce. Pouze sděluje, která veřejná prostranství podléhají zpoplatnění.

Zvláštní užívání

- provádění výkopových prací (nevyžadováno povolení, zpoplatnit v rozsahu faktického zabránění)
- umístění dočasných staveb a zařízení sloužících pro poskytování prodeje a služeb (stánky, stoly či informační tabule)
- umístění stavebních (lešení, kontejnery, cokoliv souvisejícího se stavbou) nebo reklamních zařízení
- umístění zařízení cirkusů, lunaparků a jiných obdobných atrakcí
- umístění skládek (každé odložení movitých věcí, tedy i stavebního materiálu)
- vyhrazení trvalého parkovacího místa (na základě existence rozhodnutí silničního správního úřadu, nikoliv faktický zábor parkovacího místa)
- užívání tohoto prostranství pro kulturní, sportovní a reklamní akce nebo potřeby tvorby filmových a televizních děl

Poplatníkem je FO a PO, která užívá veřejné prostranství zvláštním způsobem.

POZOR! stavebník **x** investor

Poplatku nepodléhají

1. držitelé průkazu **ZTP** a **ZTP/P** při vyhrazení trvalého parkovacího místa
2. akce, jejichž **celý** výtěžek je odveden na **charitativní a veřejně prospěšné účely**

Sazba poplatku:

Až 10 Kč za každý započatý m² užívaného veřejného prostranství a započatý den.

- U umístění prodejních nebo reklamních zařízení, lunaparků a jiných atrakcí až **desetinásobek sazby**.
- Sazba lze **nastavit různě** s ohledem na různé způsoby využití pozemku.
- Sazbu **nelze zvýšit** z důvodu, že užívání veřejného prostranství nebylo předem povoleno (**ÚS - Pl. ÚS 20/01**).

Obec může sazbu stanovit týdenní, měsíční nebo roční **paušální částkou** (nikoliv na základě dohody s poplatníkem).

Poplatek a vlastník pozemku

- Zpoplatnění vlastníka by mohlo být **v rozporu s ústavní ochranou vlastnictví**. (nález ÚS Pl. ÚS 21/02)
- V praxi proto obce vlastníky či spoluvlastníky pozemků částečně nebo úplně od povinnosti platit poplatek osvobozují.

Poplatek a nájemce pozemku

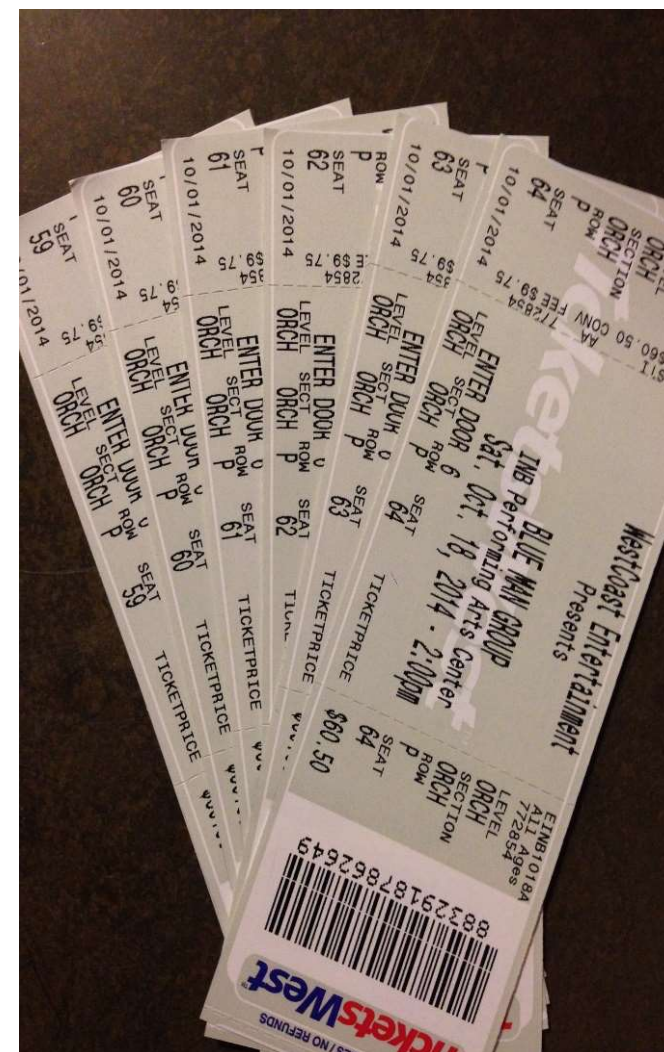
- povinnost hradit nájemné **nenahrazuje veřejnoprávní povinnost** platit poplatek, a to ani v případě, že pronajímatelem je obec (rozsudky NSS 9 Afs 86/2008, NSS sp. zn. 8 Afs 46/2010)

Předmět poplatku

- **vstupné** na kulturní, sportovní, prodejní nebo reklamní akce, **snížené o daň** z přidané hodnoty, je-li v ceně vstupného obsažena

Poplatku ze vstupného nepodléhá:

- vstupné z akcí, jejichž celý výtěžek je odveden na charitativní a veřejně prospěšné účely

Vstupné

- souhrn veškerých finančních částek, jejichž zaplacením je **podmiňován vstup**, resp. účast účastníka na akci ([rozsudek NSS 1 Afs 5/2011 - 86](#))
- vstupné z **prohlídek kulturních památek** nelze zpoplatňovat a návštěvu hradu či zámku nelze pokládat za kulturní akci ve smyslu zákona o místních poplatcích ([nález ÚS sp. zn. Pl. ÚS 20/93](#))

Výtěžek

- Převládá názor, že se jedná o **čistý výtěžek**, tj. částka, která pořadateli zůstane po odpočtu nákladů na realizaci akce.
- Osvobozeny proto mohou být prakticky **pouze akce, jejichž výsledkem je kladný výtěžek.** (3696/2014/VOP)

Poplatník = pořadatel

- Fyzické a právnické osoby, které akci pořádají.

Sazba poplatku

- Až 20 % z úhrnné částky vybraného vstupného.
- Obec může po dohodě s poplatníkem poplatek stanovit **paušální částkou**.
- **Paušální částku poplatku nelze stanovit ad hoc** – zastupitelstvo musí sazbu paušálu v obecně závazné vyhlášce konkrétně **vymezit** (ÚS sp. zn. Pl. ÚS 24/06)

Předmět poplatku

Vydání povolení k vjezdu s motorovým vozidlem (za každé vozidlo) do **vybraných míst**, do kterých je jinak vjezd zakázán příslušnou **dopravní značkou**.

→ Není rozhodné, zda poplatník povolení k vjezdu využije.

K ZAMYŠLENÍ: Jakou formu má povolení? Vydává se povolení na osobu nebo na SPZ?

Vybrané místo

Ucelenější, zpravidla osídlená lokalita, kterou s okolím spojuje pozemní komunikace.

- Je nutné mít **racionální důvod** (důležitost místa z hlediska historického, krajinného, urbanistického atd.).
- Nestačí vybrané v místo pouze označit ve vyhlášce.

Judikatura Ústavního soudu k vybranému místu

- Pozemní komunikace smí užívat každý bezplatně – **nejsou vybraným místem** (nález ÚS Pl. ÚS 12/11).
- Most, který je součástí pozemní komunikace, je určen k obvyklému způsobu užívání komunikace – **není vybraným místem** (nález ÚS Pl. ÚS 23/2000).

Poplatník = FO nebo PO, které bylo **vydáno povolení** k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst.

Poplatku nepodléhají

1. Fyzické osoby **přihlášené** nebo **vlastníci nemovitosti** ve vybraném místě, osoby jim **blízké**, **manželé** těchto osob a jejich **děti**.
2. Osoby, které ve vybraném místě užívají nemovitost k **podnikání** nebo **veřejně prospěšné činnosti** nebo osoby, které jsou držiteli průkazu **ZTP** nebo **ZTP/P** a **jejich průvodci**.

Sazba

- až 200 Kč za každý započatý den
- obec může po dohodě s poplatníkem stanovit poplatek také **paušální částkou** (musí být stanovena v obecně závazné vyhlášce)
- místně příslušná je obec, která stanovila „vybraná místa“

Do roku 2020 existují existovaly **3 způsoby**:

- 1. místní poplatek (ZMP) →**
- 2. poplatek za komunální odpad („starý“ zákon o odpadech)**
→ paušální/hybridní/kvazi-ekvivalentní charakter
- 3. smluvní systém („starý“ zákon o odpadech)**

Bylo možné ponechat i pro **rok 2021** → postupovalo se podle ZMP ve znění účinném do 31. 12. 2020.

Od roku 2022 pouze 2 způsoby zpoplatňování.

1. **poplatek za obecní systém odpadového hospodářství** → podobný dřívějšímu místnímu poplatku
2. **poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci** → podobný poplatku podle zákona o odpadech

Dřívější místní poplatek se pro **účely jeho placení** považuje za poplatek za obecní systém odpadového hospodářství → **evidují na stejném osobním daňovém účtu, není nutné zásadněji upravovat systém.**

POZOR! Obec může zavést jen jeden systém financování, pravidla pro fungování systémů nelze směšovat.

Předmět poplatku

Možnost využívat systém možnost využívat obecní systém odpadového hospodářství, která je dána

- **přihlášením** v této obci,
- **vlastnictvím** jednotlivé nemovité věci zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, ve které není přihlášena žádná fyzická osoba a která se nachází na území této obce.

K ZAMYŠLENÍ: Až na výjimky **nezáleží na tom, zda v obci poplatník skutečně žije a vytváří odpad**, resp. využívá systému odstraňování komunálního odpadu.

POPLATEK ZA OBECNÍ SYSTÉM ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ (§ 10E + NÁSL. ZMP)

ombudsman
veřejný ochránce práv

Poplatník

- fyzická osoba **přihlášená** v obci (§ 16c ZMP) nebo
- **vlastník nemovité věci** zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, ve které není přihlášená žádná fyzická osoba a která je umístěna na území obce
→ zachována solidární poplatková povinnost spoluvlastníků

Poplatníkem se lze opět stát z obou důvodů současně.

NOVINKA: Poplatníkem je i **právnícká osoba** (družstvo, obchodní společnost atd.) + svěřenský fond, podílový fond nebo fond obhospodařovaný penzijní společností, do kterých je vložena nemovitost

Pobyt fyzické osoby:

- trvalý pobyt občana ČR
- cizinec, kterému byl povolen trvalý pobyt
- cizinec, který na území České republiky pobývá přechodně po dobu delší než 3 měsíce
- cizinec, kterému byl poskytnut azyl (žadatel + osoba strpěná na území ČR) nebo žadatel/poživatel dočasné ochrany podle zákona upravujícího dočasnou ochranu cizinců

→ **Nahlížení do rejstříků a evidencí – Czech Point/soukromé softwary – jak funguje v praxi?**

Vlastnictví nemovité věci

- Problém s bytovými jednotkami.
- Platí se pouze ve výši odpovídající poplatku za jednu fyzickou osobu.
- Má-li nemovitosti více osob, jsou povinny platit poplatek společně a nerozdílně.
 - **Společně a nerozdílně** = jeden za všechny a všichni za jednoho.
 - Leták: [Poplatky za komunální odpad: Za které stavby se platí?](#)

POPLATEK ZA OBECNÍ SYSTÉM ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ (§ 10E + NÁSL. ZMP)

ombudsman
veřejný ochránce práv

Zákonná osvobození se vztahují pouze na poplatníky z důvodu **přihlášení v obci**.

- Zachovány dřívější zákonné důvody pro osvobození od poplatku za systém (tj. pro osoby umístěné ve vybraných typech pobytových zařízení).
- **Nové osvobození** pro poplatníky, kteří **platí poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci v jiné obci, v níž skutečně žijí** (mají zde bydliště).
- **Nové osvobození** pro poplatníky **omezené na základě zákona na osobní svobodě** (s výjimkou osoby vykonávající trest domácího vězení).

Sazba může být **až 1 200 Kč**.

Způsob placení

- Za fyzické osoby tvořící domácnost může poplatek **platit jedna osoba**/za fyzické osoby žijící v rodinném nebo bytovém domě může poplatek platit vlastník nebo správce (§ 164 odst. 4 DŘ).
- Povinnost **informovat veřejnost**, jakým způsobem má být platba provedená za více poplatníků identifikována (§ 56 DŘ).

POPLATEK ZA OBECNÍ SYSTÉM ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ (§ 10E + NÁSL. ZMP)

ombudsman
veřejný ochránce práv

Krácení poplatku:

Snížení o 1/12 za kalendářní měsíc, na jehož konci **není naplněn předmět poplatku** nebo je **naplněn důvod pro osvobození** od poplatku.

PŘÍKLAD: Pan Dlouhý se v polovině března přestěhuje obce Stará ves do obce Nová ves a změní si sem i adresu evidovaného trvalého pobytu. Obě obce mají poplatek za obecní systém odpadového hospodářství. Za jaké měsíce bude kde platit?

POPLATEK ZA ODKLÁDÁNÍ KOMUNÁLNÍHO ODPADU Z NEMOVITÉ VĚCI (§ 10I + NÁSL. ZMP)

ombudsman
veřejný ochránce práv

Předmětem poplatku je **odkládání směsného komunálního odpadu** z jednotlivé nemovité věci zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, která se nachází na území obce.

- záleží na množství odpadu (kilogramy, litry nebo objem popelnice) → „více odpadu = více platí“
- možnost zavést

K ZAMYŠLENÍ: Co když jde o nevyužívanou nemovitost nebo osoby žijící natolik alternativním způsobem života, že žádný odpad neprodukují?

Poplatník poplatku

- fyzická osoba, která má v nemovité věci **bydliště**
- **vlastník nemovité věci** (fyzická i právnická osoba, fondy), ve které nemá bydliště žádná fyzická osoba → solidární povinnost spoluvlastníků

Bydliště (§ 80 OZ): místo, kde se osoba zdržuje s úmyslem žít tam trvale (s výhradou změny okolností), není-li takové místo, pak je bydliště osoby v místě, kde žije, kde má majetek, popřípadě místo, kde měla bydliště naposledy.

Plátce poplatku

- společenství vlastníků jednotek, pokud pro dům vzniklo, nebo
- vlastník nemovité věci (fyzická i právnická osoba, fondy) v ostatních případech → solidární povinnost spoluvlastníků

Plátce poplatku je povinen vybrat poplatek od poplatníka = pouze mezi ním a OÚ vzniká veřejnoprávní vztah.

Jak se může poplatník bránit postupu plátce poplatku?

Základ dílčího poplatku za kalendářní měsíc a sazba

- Hmotnost (kg) – až 6 Kč za kg
- Objem odpadu (l) – až 1 Kč za l
- Kapacita nádob (l) – až 1 Kč za l

Minimální základ dílčího poplatku

- 10 kg hmotnosti odpadu
- 60 l objemu odpadu/kapacity soustředovacích prostředků

POPLATEK ZA ODKLÁDÁNÍ KOMUNÁLNÍHO ODPADU Z NEMOVITÉ VĚCI (§ 10I + NÁSL. ZMP)

ombudsman
veřejný ochránce práv

Výpočet poplatku:

Dílčí poplatek (za 1 kalendářní měsíc) = součin základu dílčího poplatku zaokrouhleného na celé kilogramy nebo litry nahoru a sazby pro tento základ .

Finální poplatková povinnost (za kalendářní rok) = **součet dílčích poplatků** za jednotlivá dílčí období.

→ Plátce rozdělí poplatek připadající na nemovitost na poplatníky, vybere ho od nich a odvede obci.

Pokud se platí podle hmotnosti nebo objemu, **obecní úřad poplatek nejprve vyměří plátcí** (nový § 11 odst. 4 ZMP) → splatnost 30 dnů ode dne doručení platebního výměru nebo hromadného předpisného seznamu. **Zvýšení se vyměřuje zvlášť.**

Předmět poplatku

Zhodnocení pozemku **možností připojení** na obcí
vybudovanou stavbu vodovodu nebo kanalizace.

- Poplatník by měl mít **bezprostřední možnost** se připojit (nikoliv přes jiné pozemky).
- **Není rozhodné**, zda poplatník svou nemovitost připojí.
- **Není rozhodné**, zda má poplatník vlastní studnu nebo septik (lze však zohlednit v rámci osvobození či úlevy).

Subjekt poplatku

Poplatníkem je **vlastník** zhodnoceného stavebního pozemku.

- Má-li k tomuto stavebnímu pozemku vlastnické právo více subjektů, jsou povinny platit poplatek **společně a nerozdílně**.
- V případě prodeje zhodnoceného pozemku bude poplatníkem stále **původní vlastník**. To znamená vlastník pozemku v **okamžiku kolaudace**.

Sazba nesmí přesáhnout **rozdíl** „zhodnoceného“ a „nezhodnoceného“ pozemku.

→ Cena stavebního pozemku se stanoví podle **zákona o oceňování majetku** v kalendářním roce, ve kterém nabylo právní moci kolaudační rozhodnutí nebo nabyl právních účinků kolaudační souhlas.

→ Výši sazby na 1 m² zhodnoceného stavebního pozemku stanoví obec ve vyhlášce, kterou může obec vydat **nejpozději v kalendářním roce**, kdy nabylo právní moci kolaudační rozhodnutí.

→ **POZOR!** Nejvhodnější je vydat vyhlášku ještě před kolaudací.

POPLATEK ZA ZHODNOCENÍ STAVEBNÍHO POZEMKU

§ 10c

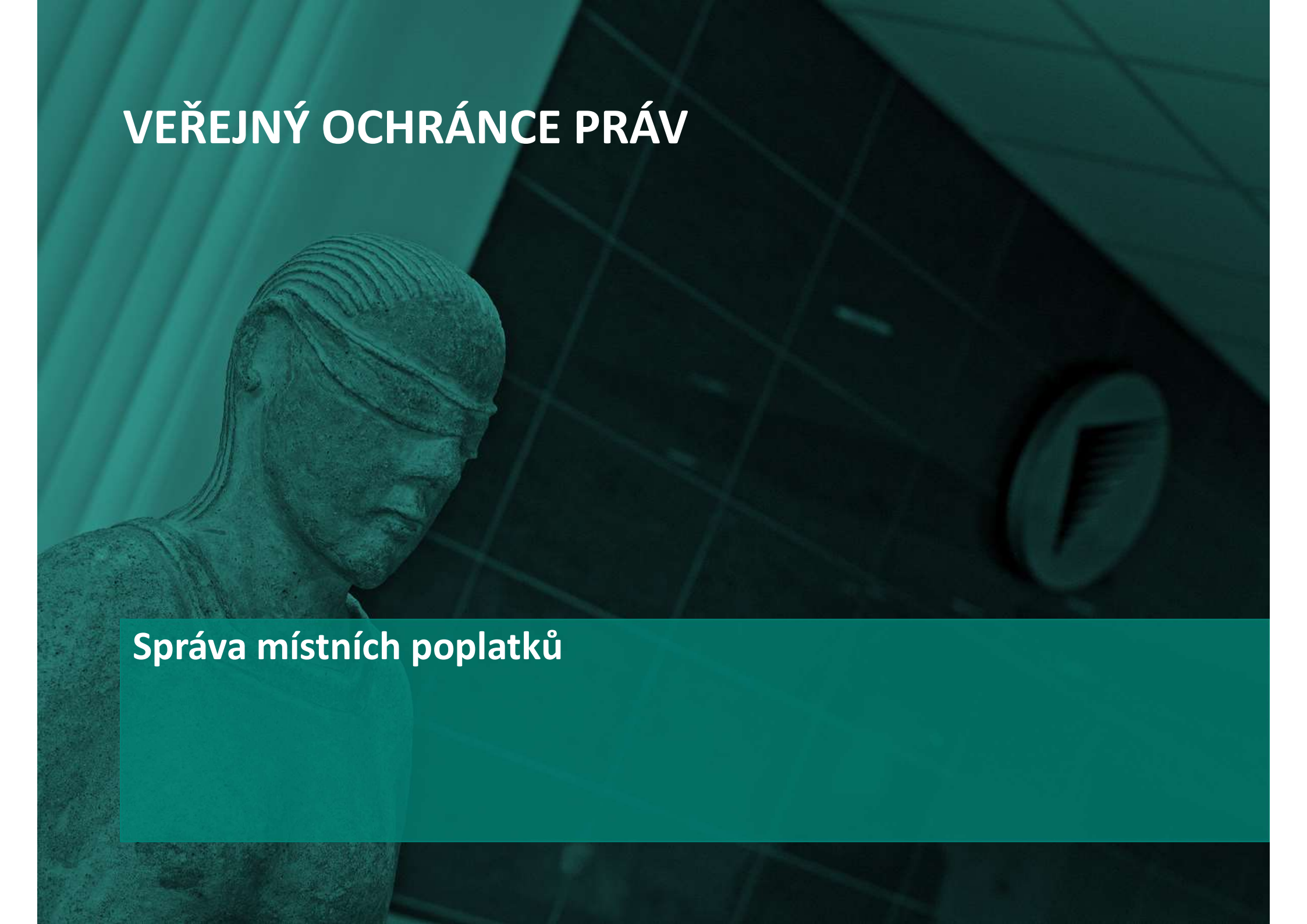

ombudsman
veřejný ochránce práv

- Nelze zpoplatnit vybudování jiných sítí, např. elektrické sítě.
- Obce často **osvobozují** osoby, které na stavbu přispěly.
- Stavební pozemek definuje stavební zákon tak, že jde o pozemek, který je vymezený a určený k umístění stavby **územním rozhodnutím, společným povolením**, kterým se stavba umísťuje a povoluje (dále jen "společné povolení"), anebo **regulačním plánem**.

VEŘEJNÝ OCHRÁNCE PRÁV

The background of the slide is a teal-tinted photograph. On the left side, there is a close-up of a classical statue's head, possibly of a philosopher or historical figure, looking downwards. The statue has a textured, weathered appearance. To the right of the statue, the background shows a dark, geometric pattern, likely a building's facade or a grid. A circular emblem, possibly a logo or seal, is visible on the right side of the image.

Správa místních poplatků

- Ohlášení (§14a ZMP)
- Vyměření a doměření (§11 a násl. ZMP+DŘ)
- Prominutí (§16a+§16b ZMP+DŘ)

Základní procesní předpisy

- zákon o místních poplatcích
- daňový řád (subsidiárně)

→ Poplatkové řízení je **daňovým řízením**.

Poplatek = daň (§ 2 odst. 3 DŘ)

Účelem ohlášení je získání **informací důležitých pro výkon správy** místních poplatků.

→ Obce mohou **zveřejnit formulář**, který usnadňuje práci poplatníkům i úředním osobám.

Obsah ohlášení

1. **Identifikace poplatníka.**
2. **Bankovní účty** (i zahraniční), souvisí-li předmět poplatku s podnikatelskou činností.
3. **Údaje rozhodné pro stanovení výše poplatku.**
4. Poplatník usazený mimo EU uvede navíc **zmocněnce pro doručování v tuzemsku.**

Kdy podat ohlášení?

Zákon nestanovuje lhůtu pro podání ohlášení.

→ Lhůtu musí stanovit obec ve vyhlášce.

Změnu údajů musí poplatník ze zákona oznámit do 15 dnů ode dne, kdy nastala

→ Obec může tuto lhůtu **prodloužit** v OZV.

Pořádková pokuta

- Správce poplatku může uložit pořádkovou pokutu, pokud osoba závažně **ztěžuje nebo maří správu poplatků** tím, že bez dostatečné omluvy nevyhoví ve stanovené lhůtě výzvě ke splnění ohlašovací povinnosti.
 - Výše až 500 000 Kč.
 - Lze ji uložit **do 1 roku** od nesplnění povinnosti.
 - Lze ji uložit **opakovaně**, nevedla-li pokuta k nápravě.
- Slouží k **vynucení splnění** ohlašovací povinnosti.

Pokuta za nesplnění povinnosti nepeněžité povahy

- Pokutu správce daně uloží tomu, kdo nesplní registrační, **ohlašovací** nebo jinou oznamovací povinnost, nebo nesplní záznamní nebo jinou evidenční povinnost.
- Výše až 500 000 Kč.
- Lze ji uložit **do 3 let** od porušení povinnosti.

- Účelem pokuty je **sankcionovat** nesplnění povinnosti.
- Pokutu **nelze uložit** za nesplnění povinnosti ohlásit **nárok na osvobození či úlevu** od placení poplatku.

Vynětí z poplatkové povinnosti

Osoba nepodléhající poplatkové povinnosti **není poplatník a nemá ohlašovací povinnost**. V důkazním řízení by však musela správci poplatku vyvrátit, že je poplatníkem.

POZOR! Jedná se o rozdíl oproti osvobození od poplatku.

Má splnění ohlašovací povinnosti vliv na poplatkovou povinnost?

Podle Ústavní soudu **není možné navázat zánik poplatkové povinnosti na splnění ohlašovací povinnosti** (ÚS - Pl. ÚS 30/06).

→ K sankci za nesplnění povinnosti podat ohlášení slouží pokuta za nesplnění povinnosti nepeněžitě pohavy.

Proč vyměřovat?

1. Vydáním platebního výměru (nebo hromadného předpisného seznamu) obec získá **exekuční titul**.
2. Vydáním platebního výměru je **najisto postavená** poplatková povinnost.
3. Poplatník získává možnost **procesní obrany** (podání odvolání).

Náležitosti platebního výměru či hromadného předpisného seznamu stanovuje § 102 DŘ.

→ Doporučujeme vycházet **ze vzorů** MF či krajských úřadů.

Může obec **nemůže zavést vlastní způsoby** vyměření poplatku (ÚS - Pl. ÚS 6/09).

Základní pravidlo

- Nebudou-li poplatky zaplacený **poplatníkem včas nebo ve správné výši**, vyměří mu obecní úřad poplatek **platebním výměrem** nebo **hromadným předpisným seznamem**.
- Nebudou-li poplatky odvedeny **plátcem** poplatku včas nebo ve správné výši, vyměří mu obecní úřad poplatek **platebním výměrem** k přímé úhradě.

→ Metodické doporučení MF č. j. MF-6322/2022/3903-1.

→ Poplatek je **splatný do 15 dnů ode dne právní moci** platebního výměru (§ 139 odst. 3 DŘ).

K ZAMYŠLENÍ: RS NSS ze dne 16. 5. 2023, čj. 5 Afs 261/2018-69:

„Předpis místního poplatku bez jeho formálního vyměření je možný pouze v případě úhrady místního poplatku ve lhůtě splatnosti a ve správné výši poplatníkem, který splnil ohlašovací povinnost (§ 11 odst. 1 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, a contrario). V jiných případech (tedy i pokud je místní poplatek uhrazen ve správné výši, avšak po lhůtě splatnosti) musí správce poplatků stanovit rozhodnutím (platebním výměrem či hromadným předpisným seznamem). Pokud tak správce ve lhůtě pro stanovení poplatku dle § 148 daňového řádu neučiní, stává se platba poukázaná poplatníkem přeplatkem, s nímž musí být naloženo dle § 154 a 155 daňového řádu.“

Správce poplatku je povinen vydat platební výměr také **před uplynutím lhůty splatnosti**, pokud

1. poplatník v rámci lhůty pro splnění ohlašovací povinnosti **vyslovil nesouhlas** s poplatkovou povinností a
2. **požádal** o vydání platebního výměru (NSS - 2 Afs 68/2012).

Zvýšení poplatku

- Včas nezaplacené nebo neodvedené poplatky nebo část těchto poplatků může správce poplatku **zvýšit až na trojnásobek**.
 - Správce poplatku musí zvýšení řádně odůvodnit. (rozsudek NSS 9 Afs 60/2013).

Penále, úroky a pokuty, upravené daňovým řádem, s výjimkou pořádkových pokut a pokut za nesplnění povinnosti nepeněžité povahy, **se neuplatňují**.

Novela ZMP → zákon č. 252/2023 Sb.

- Účinnost novely byla stanovena k 1. 1. 2024.
- Nová pravidla budou platit až u poplatků vzniklých od roku 2024. Pro poplatky do roku 2023 (včetně) budou platit stará (stávající) pravidla.

Nově upravené dva způsoby vyměření poplatku

1. Vyměření poplatku předsáním do evidence poplatků
 2. Vyměření poplatku rozhodnutím
- + speciální pravidla pro vyměření v insolvenci.

Podmínky pro vyměření poplatku jeho předeepsáním do evidence:

1. Správce poplatku **nemá pochybnost** o výši poplatku.
2. Poplatník uhradil poplatek **ve správné výši**.
3. Poplatník **splnil případnou ohlašovací povinnost**.

K jakému okamžiku se považuje poplatek za vyměřený předepsáním do evidence?

1. Pokud byl poplatek uhrazen **řádně a včas.**

→ Předepíše (vyměří) se poplatek do evidence ke dni splatnosti poplatku (lze předepsat i zpětně).

2. Pokud byl poplatek uhrazen **pozdě (až po uplynutí lhůty splatnosti).**

→ Předepíše (vyměří) se poplatek do evidence ke dni opožděné úhrady, byl-li v tento den poplatek zcela uhrazen.

3. Pokud poplatek vůbec **nebyl uhrazen.**

→ Vyměření předepsáním poplatku do evidence **není možné!**

Vyměřit lze **platebním výměrem** nebo **hromadným předpisným seznamem**.

V jakých případech vyměří správce poplatku poplatek rozhodnutím?

- 1. Nejsou splněny podmínky** pro vyměření poplatku jeho předepsáním do evidence.
 - Nejčastěji v případě, kdy poplatek není zcela nebo zčásti zaplacen nebo poplatník nesplnil ohlašovací povinnost (i když poplatek zaplatil).
 - Správce poplatku může poplatníka upozornit, aby poplatek doplatil (přesto lze uložit zvýšení poplatku).

2. Obec zavedla poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci, u něhož je dílčí základ podle **hmotnosti nebo objemu** odloženého odpadu.
 - Poplatník totiž nemá jak zjistit, v jaké výši má poplatek odvést.
3. Proti poplatkovému subjektu vedeno **insolvenční řízení**.
 - Týká se pouze **poplatků za komunální odpad a poplatku ze psů**.
 - Rozdělení poplatkového období na 2/3 období – úpadek/konečná zpráva.

4. Poplatník **požádá o vyměření** poplatku rozhodnutím.
- Žádost **není přípustná**, pokud správce poplatku již dříve vyměřil poplatek rozhodnutím. Lze ji však brát jako **podnět k doměření poplatku**.
 - Správce poplatku poplatek vyměří **nejdříve** po uplynutí poplatkového období.
 - Správce poplatku se v rozhodnutí vypořádá s případnými důvody uvedenými poplatníkem v žádosti.
 - Nepřihlíží se (automaticky) k dřívějšímu vyměření předepsáním poplatku do evidence poplatků.
 - Nepřípustná žádost nevyvolá žádné právní následky. Řízení je však třeba zastavit.

Speciální pravidlo pro prodloužení lhůty pro stanovení poplatku → Lhůta se **prodlužuje o 1 rok**, pokud v posledních 12 měsících před uplynutím dosavadní lhůty došlo k podání žádosti o vyměření poplatku rozhodnutím.

Splatnost poplatku

- Poplatek stanovený rozhodnutím je splatný **ve lhůtě 30 dnů** ode dne **oznámení** tohoto rozhodnutí.
 - Jde o tzv. náhradní lhůtu splatnosti (tzn., že původní splatnost podle obecně závazné vyhlášky není dotčena). To neplatí u poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci v případě zvolení dílčího základu podle objemu či hmotnosti odloženého odpadu.
 - Odvolání **nemá odkladný účinek** – poplatník musí zaplatit poplatek i když se odvolal.
- Pokud správce poplatku vydává rozhodnutí na žádost poplatníka podané **ještě před uplynutím lhůty splatnosti podle obecně závazné vyhlášky**, je poplatek splatný v den splatnosti podle obecně závazné vyhlášky.

- Pan Černý poplatek **zaplatil**, a to **včas** ve **správné výši**.
 - Pan Černý poplatek zaplatil **včas** a ve **správné výši**, ale zaplatil **natřikrát**.
 - Pan Černý poplatek zaplatil **včas**, ale **více** než platit měl.
 - Pan Černý poplatek zaplatil **včas**, ale jen **polovinu** poplatku.
 - Pan Černý zaplatil ve **správné výši**, ale **pozdě**.
- Ohlašovací povinnost byla ve všech případech řádně splněna.
- Jak bude postupovat správce poplatku?

- **Pan Černý poplatek zaplatil, a to včas ve správné výši.**
 - Správce poplatku nevydává rozhodnutí ani nic neoznamuje poplatníkovi. Poplatek vyměří jeho předepsáním do evidence.
- **Pan Černý poplatek zaplatil včas a ve správné výši, ale zaplatil natřikrát.**
 - Správce poplatku nevydává rozhodnutí ani nic neoznamuje poplatníkovi. Poplatek vyměří jeho předepsáním do evidence.
- **Pan Černý poplatek zaplatil včas, ale více než platit měl.**
 - Správce poplatku nevydává rozhodnutí ani nic neoznamuje poplatníkovi. Poplatek vyměří jeho předepsáním do evidence. Poplatníkovi však vznikl přeplatek.
- **Pan Černý poplatek zaplatil včas, ale jen polovinu poplatku.**
 - Správce poplatku nemůže vyměřit poplatek jeho předepsáním do evidence. Pokud poplatník nedoplatí poplatek, správce poplatku vydá po skončení poplatkového období rozhodnutí. Správce poplatku může uložit zvýšení poplatku.
- **Pan Černý zaplatil ve správné výši, ale pozdě.**
 - Správce poplatku nevydává rozhodnutí ani nic neoznamuje poplatníkovi. Poplatek vyměří jeho předepsáním do evidence. Správce poplatku může uložit zvýšení poplatku.

- Pan Černý poplatek **nezaplatil**.
- Pan Černý poplatek **zaplatil pozdě** a **jen polovinu poplatku**.
- Pan Černý zaplatil **včas**, ve **správné výši**, ale **nesplnil ohlašovací povinnost**.

→ Jak bude postupovat správce poplatku?

- **Pan Černý poplatek nezaplatil.**
 - Správce poplatku nemůže vyměřit poplatek jeho předepsáním do evidence. Pokud poplatník nedoplatí poplatek, správce poplatku vydá po skončení poplatkového období rozhodnutí. Správce poplatku může uložit zvýšení poplatku.
- **Pan Černý poplatek zaplatil pozdě a jen polovinu poplatku.**
 - Správce poplatku nemůže vyměřit poplatek jeho předepsáním do evidence. Pokud poplatník nedoplatí poplatek, správce poplatku vydá po skončení poplatkového období rozhodnutí. Správce poplatku může uložit zvýšení poplatku.
- **Pan Černý zaplatil včas, ve správné výši, ale nesplnil ohlašovací povinnost.**
 - Správce poplatku vyzve ke splnění ohlašovací povinnosti.
 - Pokud poplatník dodatečně splní ohlašovací povinnost, správce poplatku vyměří poplatek jeho předepsáním do evidence.
 - Pokud poplatník dodatečně nesplní ohlašovací povinnost, správce poplatku vydá po skončení poplatkového období rozhodnutí. Správce poplatku nemůže uložit zvýšení poplatku. Může však uložit pořádkovou pokutu nebo pokutu za nesplnění povinnosti nepeněžitě povahy.

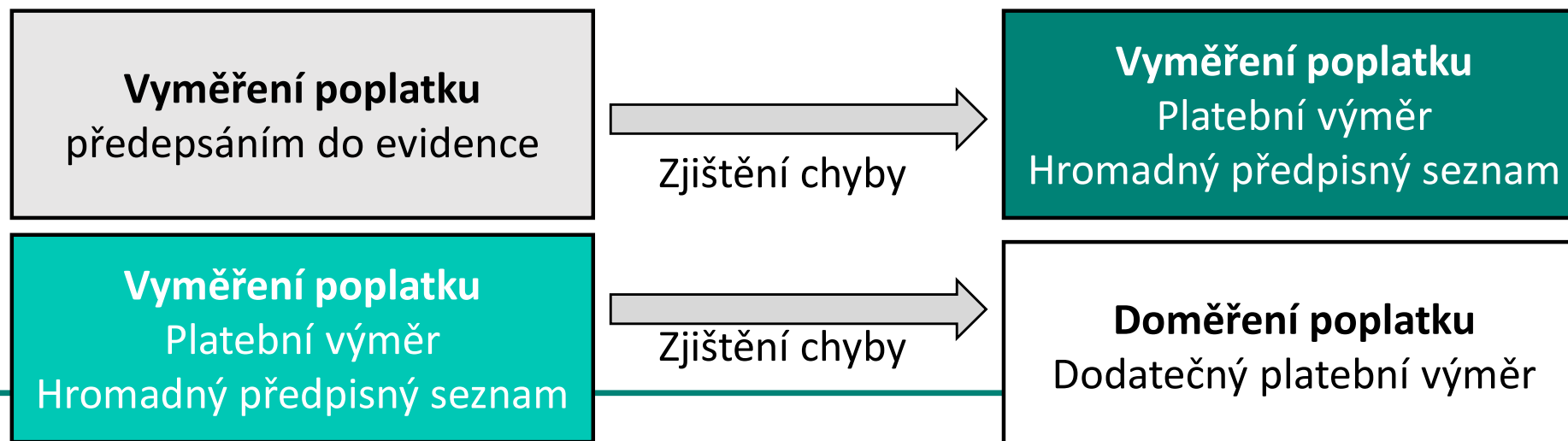

- **Pan Černý má platit poplatek ze psů. Splatnost poplatku je 30. června. Během října však pes uhyne.**
 - Pan Černý zaplatil poplatek včas za celý kalendářní rok. Řádně správci poplatku **ohlásil**, že pes již nežije.
 - Pan Černý zaplatil poplatek včas za celý kalendářní rok. Se správcem poplatku **nekomunikuje**.
- **Jak bude postupovat správce poplatku?**

- **Pan Černý má platit poplatek ze psů. Splatnost poplatku je 30. června. Během října však pes uhynie.**
 - Pan Černý zaplatil poplatek včas za celý kalendářní rok. Řádně správci poplatku **ohlásil**, že pes již nežije.
 - Správce poplatku poplatek vyměří jeho předepsáním do evidence. Panu Vomáčkovi vznikne přeplatek.
 - Pan Černý zaplatil poplatek včas za celý kalendářní rok. Se správcem poplatku **nekomunikuje**.
 - Nejsou splněny podmínky pro vyměření poplatku jeho předepsáním do evidence. Pokud tak správce daně učiní, ale následně se dozví o úhynu psa, pak musí zrušit vyměření a musí vydat rozhodnutí.

- Umožňuje řešit situaci, kdy **správce poplatku zjistí, že poplatek byl vyměřen v nesprávné výši.**
- Týká se jen poplatků, které byly **vyměřeny rozhodnutím** → pokud by byl poplatek vyměřen předepsán do evidence a zjistil, že se tak stalo v nesprávné výši, má povinnost vyměřit rozhodnutím dle § 11 odst. 2 písm. a) ZMP.
 - Pokud poplatník doplní ohlašovací povinnost, lze řešit vyměřením nové výše poplatku předepsáním do evidence.

- K zjištění „chyby“ ve vyměření **pomocí vlastní vyhledávací či kontrolní činnosti**
 - Na rozdíl od úpravy v DŘ nemusí doměření povinně předcházet daňová kontrola.
 - Z povahy věci se neuplatní ani výzvy k podání dodatečného daňového tvrzení.
 - Doměření poplatku by mělo mít přednost před obnovou řízení.
- K doměření dochází vždy **z moci úřední**.
- Správce poplatku doměří poplatek **dodatečným platebním výměrem**, který musí vždy odůvodnit. **Nelze doměřovat hromadným předpisným seznamem.**

Opakovaně doměřit poplatek lze **jen výjimečně**.

Pro opakované doměření musí být splněny následující podmínky:

- 1. správce poplatku zjistí nové skutečnosti nebo důkazy**, které nemohly **být bez zavinění** správce poplatku uplatněny v předcházejícím řízení a které zakládají pochybnosti o správnosti, průkaznosti nebo úplnosti dosud stanoveného poplatku, a to **pouze v rozsahu, který odpovídá nově zjištěným skutečnostem nebo důkazům**, nebo
- 2. poplatkový subjekt učiní úkon**, kterým **mění své dosavadní ohlášení**, pokud nové skutečnosti vyplývající ze změny ohlášení nemohly být **bez zavinění** poplatkového subjektu uplatněny v předcházejícím řízení, a to **pouze v rozsahu, který odpovídá změně ohlášení**.

Maximální výše zvýšení poplatku zůstala zachována, pouze je jinak popsána.

Zvýšení poplatku lze uložit maximálně do výše **dvojnásobku rozdílu** mezi částkou poplatku, kterou má uhradit, a částkou uhrazenou do původního dne splatnosti poplatku.

- Pokud poplatník ke splatnosti poplatku (OZV) **nic neuhradil** → lze mu uložit zvýšení poplatku až ve výši 2x poplatek. Celkem tedy poplatník bude muset uhradit maximálně trojnásobek poplatku (= text současného § 11 odst. 3 ZMP)
- Pokud poplatník ke splatnosti poplatku (OZV) **uhradil ½ poplatku** → lze mu uložit zvýšení poplatku až ve výši 2x neuhrazená část poplatku = 2x ½ poplatku = 1 poplatek. Celkem tedy bude muset poplatník ještě doplatit 1 a ½ poplatku.

OD 1. 1. 2024

- **Pokud poplatník nic neuhradil**, lze mu zvýšení poplatku vyměřit **do konce lhůty pro stanovení poplatku** → ideálně v jednom rozhodnutí s vyměřením poplatku.
- Nová speciální úprava **lhůty pro vyměření zvýšení poplatku** v případech, kdy poplatník **uhradil poplatek sice pozdě** (po splatnosti dle OZV), ale **do vyměření poplatku rozhodnutím**.
 - Správce poplatku může stanovit zvýšení poplatku **do 1 roku ode dne opožděného úhrady poplatku**, nejpozději však do uplynutí lhůty pro stanovení poplatku.

Dojde-li k **doměření poplatku**, lze stanovit novou výši zvýšení poplatku.

- Například upravit zvýšení tak, aby respektovalo původní poměr mezi výší základu a výší příslušenství.
- Vždy bude třeba upravit zvýšení poplatku, pokud by došlo ke snížení stanoveného místního poplatku a dosavadní zvýšení poplatku by tak překročilo maximálně dvojnásobek rozdílu mezi částkou, která má být uhrazena, a částkou uhrazenou do původního dne splatnosti místního poplatku.

- Týká se jen **poplatku ze psů a poplatků za komunální odpad.**
- Umožňuje **rozdělit kalendářní rok** na dvě/tři poplatková období .

Kalendářní rok
§ 11d odst. 1 a 2
Úpadek
2 období

Kalendářní rok
§ 11d odst. 3 a 4
Konečná zpráva
2 období

Kalendářní rok
§ 11d odst. 1, 2, 3 a 4
Úpadek + Konečná zpráva
3 období

Úpadek

Výchozí podmínkou postupu podle § 11d odst. 1 a 2 ZMP je to, že **nejsou do dne účinnosti rozhodnutí o úpadku (včetně)** splněny podmínky pro vyměření poplatku předepsáním do evidence poplatků podle § 11 odst. 1 ZMP

→ Tj. **pokud je zaplaceno za celý rok (včas/opožděně) ve správné výši, není co přihlašovat = není důvod použít §11d odst. 1 a 2 ZMP.**

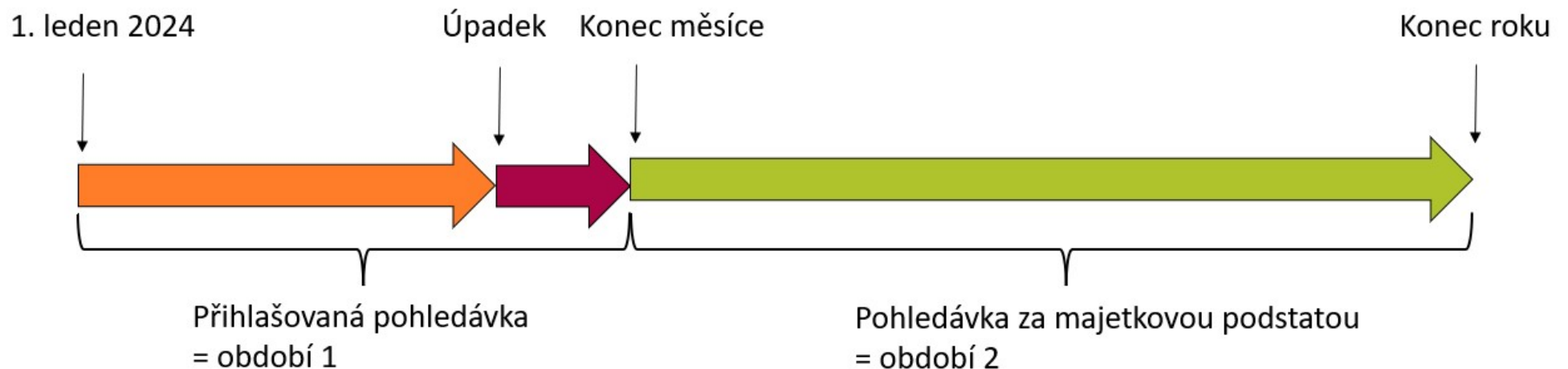

- Správce poplatku **postupuje dle § 11d odst. 1 a 2 ZMP:**
 - v případech, kdy **účinnost rozhodnutí o úpadku nastala před splatností poplatku,**
 - v případech, kdy **účinnost rozhodnutí o úpadku nastala po splatnosti poplatku a poplatek není uhrazen,**
 - vždy u poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci založeném na **hmotnostním či objemovém základu.**
- Účinky rozhodnutí o úpadku poplatkového subjektu nastávají **okamžikem jeho zveřejnění v insolvenčním rejstříku** (§ 89 odst. 1 IZ a dále § 140a odst. 1 věta první IZ).

Úpadek

Rozdělení poplatkového období na dvě části:

- **Období 1:** začátek kalendářního roku – konec kalendářního měsíce, kdy bylo rozhodnuto o úpadku.
 - Pokud nabylo **rozhodnutí o úpadku účinnosti v prosinci** → nic se nerozděluje. Správce poplatku vyměří poplatek za celý kalendářní rok a přihlásí pohledávku do IŘ.
- **Období 2:** začátek měsíce následujícího po měsíci, kdy bylo rozhodnuto o úpadku – konec roku.

Jak to bude fungovat v případě přihlašované pohledávky (období 1)?

- Místní poplatek **vyměří správce poplatku rozhodnutím** (§ 11 odst. 2 písm. c) ZMP).
- V rozhodnutí se stanoví **náhradní lhůta splatnosti 30 dní** ode dne oznámení rozhodnutí (§ 11b odst. 2 ZMP).
- **Lhůta pro stanovení poplatku** pro toto poplatkové období začne běžet prvním dnem kalendářního měsíce, který bezprostředně následuje po uplynutí daného poplatkového období (§ 11b odst. 4 ZMP).
- Podmínky pro **zvýšení poplatku se i nadále posuzují ve vazbě na lhůtu splatnosti v OZV** → vyměřuje-li správce poplatku proto, že nebylo uhrazeno ve lhůtě splatnosti, lze vyměřit i se zvýšením (§ 11c ZMP).

Úpadek

Jak to bude fungovat v případě pohledávky za majetkovou podstatou (období 2)?

- Místní poplatek **vyměří správce poplatku rozhodnutím** (§ 11 odst. 2 písm. c) ZMP)
- V rozhodnutí se stanoví **náhradní lhůta splatnosti 30 dní** ode dne oznámení rozhodnutí (§ 11b odst. 2 ZMP).
- **Lhůta pro stanovení poplatku** pro toto poplatkové období začne běžet prvním dnem kalendářního měsíce, který bezprostředně následuje po uplynutí daného poplatkového období (§ 11b odst. 4 ZMP).
- Podmínky pro **zvýšení poplatku se i nadále posuzují ve vazbě na lhůtu splatnosti v OZV** → vyměřuje-li správce poplatku proto, že nebylo uhrazeno ve lhůtě splatnosti, lze vyměřit i se zvýšením (§ 11c ZMP).
- Pohledávky za majetkovou podstatou (§ 168 odst. 2 písm. e) IZ) se uplatňují u osoby s dispozičním oprávněním (§ 229 IZ) + informuje se o nich insolvenční správce (§ 203 IZ).

Konečná zpráva

Konečnou zprávu předkládá soudu insolvenční správce v závěru zpeněžení majetkové podstaty (zejména u konkursu). Vyčísluje **částku, která má být rozdělena mezi konkrétní věřitele podle jejich podílů na této částce.**

Výchozí podmínkou postupu dle § 11d odst. 3 a 4 ZMP je to, že **nejsou do dne předložení konečné zprávy (včetně)** splněny podmínky pro vyměření poplatku předepsáním do evidence poplatků podle § 11 odst. 1 ZMP - **tj. pokud je zaplaceno za celý rok (včas/opožděně) ve správné výši, není na co výtěžek rozdělovat = není důvod použít § 11d ZMP.**

Konečná zpráva

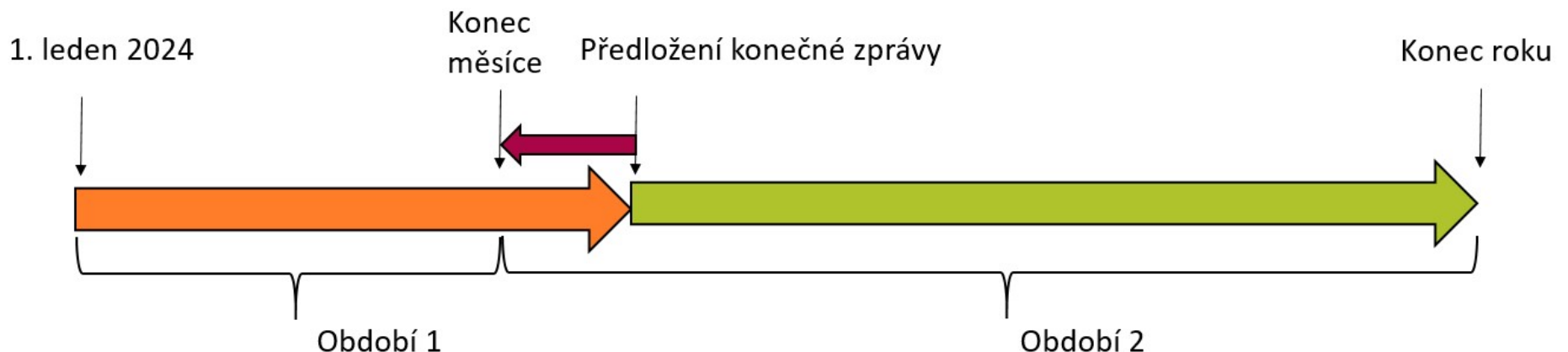
Správce poplatku **postupuje podle § 11d odst. 3 a 4 ZMP:**

- v případech, kdy **konečná zpráva byla předložena IS před splatností poplatku a poplatek není uhrazen,**
- v případech, kdy **konečná zpráva byla předložena IS po splatnosti poplatku a poplatek není uhrazen,**
- vždy u poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci založeném na **hmotnostním či objemovém základu.**

Konečná zpráva

Rozdělení poplatkového období na dvě části:

- **Období 1:** začátek kalendářního roku – konec kalendářního měsíce, předcházejícímu předložení konečné zprávy.
 - Pokud byla konečná zpráva předložena **v prosinci** → rozdělí se poplatkové období - období 1 je leden - listopad. Pokud byla KZ předložena v **lednu**, nic se nerozděluje.
- **Období 2:** začátek měsíce, kdy byla předložena konečná zpráva – konec roku.

Rozdělení poplatkového období na tři části:

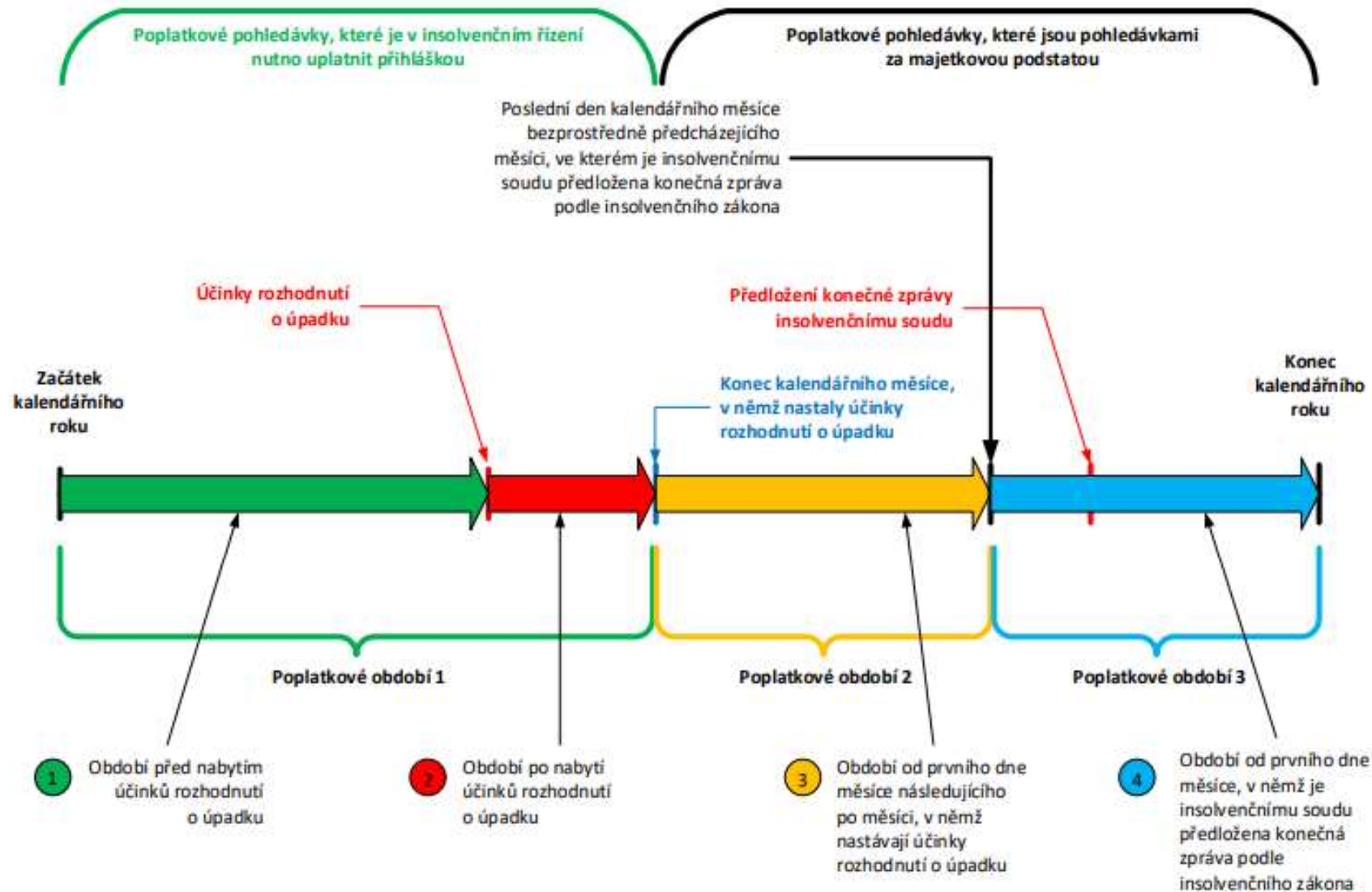
- **Období 1:** začátek kalendářního roku – konec kalendářního měsíce, kdy bylo rozhodnuto o úpadku.
- **Období 2:** začátek měsíce následujícího po měsíci, kdy bylo rozhodnuto o úpadku – konec kalendářního měsíce, předcházejícímu předložení konečné zprávy.
- **Období 3:** začátek měsíce, kdy byla předložena konečná zpráva – konec roku.

ROZDĚLENÍ INSOLVENČNÍHO ŘÍZENÍ

Úpadek + konečná zpráva

ombudsman
veřejný ochránce práv

Vyměřit poplatek je možné pouze v rámci **lhůty pro stanovení daně** (§ 148 DŘ).

- Slouží pro zajištění právní jistoty daňových subjektů (poplatníka či plátce) i správců daně.
- V průběhu lhůty lze měnit poslední známou daň (poplatek) **ve prospěch daňového subjektu i v jeho neprospěch**. Po jejím uplynutí je již nezměnitelná.
- Jedná se o prekluzivní lhůtu – **po jejím marném uplynutí pravomoc správce daně vyměřit daň (poplatek) zaniká**. Úřad je povinen k jejímu uplynutí přihlídnout z úřední povinnosti! Stejně tak musí učinit i soud v soudním řízení.
- Do uplynutí prekluzivní lhůty musí být **daň (poplatek) stanovena pravomocně** - v jejím rámci musí ukončeno i případné odvolací řízení.

Začíná běžet **splatností** poplatku.

NOVINKA: Od roku 2024 změna u poplatků za komunální odpad a poplatku ze psů (§ 11b odst. 4 ZMP). Lhůta začíná běžet až prvním dnem po konci poplatkového období.

Základní délka lhůty pro stanovení daně je **3 roky**. Různými úkony je možné ji prodloužit až na 10 let. Výčet těchto úkonů v DŘ je taxativní. Pro oblast místních poplatků jsou však použitelné jen některé.

Úkony
prodlužující
běh lhůty
o 1 rok
(§148/2 DŘ)

Úkony
přerušující
běh lhůty
(§ 148/3 DŘ)

Úkony stavící
běh lhůty
(§148/4 DŘ)

PROMINUTÍ

§ 16a + 16b ZMP

ombudsman
veřejný ochránce práv

- Prominutí na žádost - § 16a ZMP
- Prominutí – generální pardon - § 16b ZMP

Základní podmínky

- Je možné prominout pouze dřívější místní poplatek za komunální odpad (§ 10b) a jeho příslušenství + poplatek za obecní systém odpadového hospodářství a jejich příslušenství (§ 10e).
 - Podání žádosti poplatníkem.
 - Zaplacení správního poplatku (prakticky vyloučeno).
1. Existence **tvrdosti** právního předpisu.
 2. Existence **ospravedlňujících okolností**
 3. Zohlednění **četnost porušování** povinnosti poplatníkem (259c DŘ).

Tvrdost právního předpisu

- neurčitý právní pojem
- **právní předpis** = zákon o místních poplatcích, daňový řád, zákon o evidenci obyvatel, obecně závazná vyhláška, atd.
- **negativní dopad na případ poplatníka** (např. paušální charakter poplatku v kombinaci s dalšími specifickými okolnostmi případu, vznik poplatkové povinnosti v důsledku zpětného zaevidování trvalého pobytu, nemožnost změny evidence trvalého pobytu, atd.)

Existence ospravedlnitelných okolností

- neurčitý právní pojem
- zjednodušeně jde o to, jak tvrdost právního předpisu působí v **individuálním případě** (např. specifická sociální situace poplatníka, zdravotní stav, objektivní nemožnost využívat systém nakládání s odpadem, specifické postavení nezletilých poplatníků za poplatková období před rokem 2016 atd.)

Proces:

Podání žádosti zahajuje řízení → rozhoduje správce poplatku.

Co by mělo rozhodnutí o prominutí mimo základních náležitostí obsahovat?

- posouzení toho, zda některý předpis působí v konkrétním případě tvrdě
- posouzení toho, zda existují v konkrétním případě ospravedlnitelné důvody
- zohlednění četnosti porušování povinností při správě poplatků
- realizace správního uvážení – úřad promine/promine částečně/nepromine

Základní podmínky

- Lze prominout všechny poplatky (jen z moci úřední).
- Lze prominout v případě **existence mimořádných**, zejména živelních událostí.
- Lze prominout zcela i částečně.
- Lze prominout i zaplacené poplatky.

Mimořádná událost

- Působení přírodních sil – **povodeň**, požár, krupobití, vichřice, Covid-19, atd.
- Stavy mající původ v lidské činnosti – únik chemických látek, výbuch atd.
- I jiná mimořádnost způsobující ztíženou sociální nebo životní situaci obyvatel obce.

Proces:

- Rozhodnutí vydává **obecní úřad**.
- Vyvěsí jej své **úřední desce** a **zveřejní pro dálkový přístup**.
- Poplatek se promíjí **všem poplatníkům, jichž se důvod prominutí týká**.

Na prominutí poplatku **není právní nárok**.

Rozhodnutí správce poplatku závisí **na správním uvážení**.

DĚKUJEME ZA POZORNOST

Mgr. Ing. Radka Malinová

radka.malinova@ochrance.cz

542 542 307

Mgr. Jan Ščučka

jan.scucka@ochrance.cz

542 542 359

Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích v pozdějším znění

Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád

Judikatura správních soudů, <http://www.nssoud.cz/>

Judikatura Ústavního soudu, <http://nalus.usoud.cz/>

Evidence stanovisek ochránce, <http://eso.ochrance.cz>

Těžký V., Jantoš M., Siuda K. **Zákon o místních poplatcích. Komentář.** 2016

Pelc, V. **Místní poplatky.** Oprávnění obcí. Povinnosti podnikatelů, živnostníků a občanů. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, 222 s.

Matějková, L.; Pešková, A.; Kubíková, B.; Svobodová, Z. a spol. **Doporučení pro obce a města**, dostupné na www.ochrance.cz a www.mvcr.cz)

Baxa J. a spol. **Daňový řád. Komentář**, dostupné in ASPI

Obrázky viz <https://pixabay.com/cs>